

ГЕТЬМАН ІВАН МАЗЕПА.

... "Чи не краще буде, браття, розпочати цю повість на підставі сучасних переказів, а не по думці Бояна..."
/Невідомого автора "Слово о полку Ігоря" - 1187/

9 липня ц.р. минуло 237 років від одното- з найбільших знаменних подій в славному минулому козацького народу.

На полях під старим городом Полтавою, на річковій Борисці розігравася перунним громом Сити величава, а болюча драма українського народу.

"Шумить, гремить полтавський бій..." - співає поет.

Рев гармат, трісکіт самопалів мішався із гуком гаківів і цокотом мушкетів. А скажемо хуртовину насикою низової кінності дозовнила образ битви.

Ведичний і могітний зрив народу, зроджений в найкращих дружинно-братських і козацько-січових традицій пішов на марше.

Але чи є справді кров взяла і власну про- лило непотрібно. Невже дійсно сучасники, а творці української історії не могли належно оцінити силу власних і ворожих?

I хто були ті сучасники?

- - - - -

Невідомо докладно коли народився Іван Мазепа. Натомість добре відомо, що походив він зі шляхецького старого роду із білоцерківського обору освіту отримав в кількох українських і закордонних школах. є відомості, що Іван Мазепа ступував в Київо-Могилянській Академії та в єзуїтській Колегії в Варшаві. Знайомість світських звичаїв набув на дворі короля Яна Казимира. Відносно небагато відомості про цю людину, яка пізніше відіграла таку значенну роль в історії свого народу, маємо з часу, коли він вступив на українську службу. І так в 1689 р. зустрічамо його в прибічній гвардії гетьмана Петра Дороненка, де він звідсіка авансував до почесної ранги сотника. "Останній Козак" скоро пізнався глибокому знанні закордону та дипломатичного ремесла у молодого сотника і за пару років побуту в гетьманській канцелярії, авансував Івана Мазепу на Генерального Секретаря, то біо Міністра Закордонних Справ. Від того мого події щвидко котились... Часи Великого Руїни зміняли головних персонажів швидко і жорстоко розправлялась з ними злочинна рука ворога-загубника. Та треба признати, що Генеральний Лікар Іван Мазепа умів утриматися на поверхні. Ба, у козацькій таборі на річці Коломаком 25 липня 1687 р. одноголосно і гучно козацька старшина вибрала гетьманом України свою красу і гордість - Івана Степановича Мазепу, після упадку недалекого Самойловича. З гордістю потомни потверджують, що цей вибір був як найлучший. Цим актом добре воїні і вільних головосів провідна верства козацького народу припечатала кінець сумної пам'яті "Великої Руїни". Розпочалася нова, хоч тривожна, але повна найкращих надій доба нашої будівельщини. Новий гетьман щвидко показав себе в новім світі своїх близкучих здійностей і вартостей.

Спадщина "Великої Руїни" і загального без голов'я була понура і грізна.

Правобережна Україна - колись ізітуції" краї, "земля, що молоком і медом спливала" - стала пустarem. Не краще представляється і політична життя.

Гетьманові прийшлося нераз пролити братською кров'ю для утихомирення і завалення ладу в державі. І так знайшли свій неславний кінець Петро Річард. Самусь і наїві глибоко патріотичний ще безгальзний Семен Падій.

Історики підкреслюють організаційно-адміністративний талант Гетьмана Івана.

Будо б неслучно помінути величчя у діяннях культури. Розвіткот Київо-Могилянської Академії, густа сітка народних шкіл, ціла низка друкарень і всіх культурно-освітніх установ завдачують своє основання - згідно розвиток-менеджменту гетьмана-культурника.

Без сумніву, однаке, найкраще вив'язався він на політичному події завдань. Як пригадуємо

СУМНУ ДОЛЮ ЙОГО ПОПЕРЕДНИКІВ, що хоч часто-го СТО ДЕРЖАВНИМИ МУЖАМИ ПОНЯЗ Пересичну міру, як Биговський чи Дорошенко, то мусимо призначати, що треба було бути Іваном Мазепою, щоб уміти витягнути оборонною рукой з тяжких обстанов. Фір відвали на голови кочубеїв, Іскор та Носів.

Сильна і брутальна індивідуальність царя Петра I, душила і нищила всі перешкоди на до-разі його імперіялистичних стремінь. А одно-з них була яка-така незалежність Гетьманської держави. І в обороні останньої удалось Гетьманові надсподівано добре.

Не маємо найменших сумнівів, що великий нам воїндар був самостійником і соборником в повному значенні тих сівів. Його заходи на-звітуванням автимосковської коаліції держав були архітектором вмілої тайної дипломатії. Союз з шведським королем Карлом XII. і реалі-зування Північної війни були вершком політич-но-військового хисту Івана Степановича.

Відбулось це не без перешкод із власного боку. Були і в нас, наїль, плюгаві зрадники і в той час недоумі і невідповідальні люди. Кров Ісльози, проглони і ганба тогодчасних о-

Знамениту операцію, між іншим, перешкоди на виграти зради. Упадок геройчного Батурина, Звідесь манської столиці, був тяжким матеріальним 1 моральним ударом, що впав на українсько-шведський союз. Пропав головний арсенал 13 гарматами. Й припасами, пропав державний скарб архів і гайловінше - ворог здобув гетьманську столицю.

Та не здомано остаточно геройського духу козацького народу, ані його найчільнішого представника. На полтавських полях видано ворогові криваву битву, на висліді якої залежало як так багато.

Історики часто сперечалися я над тим, яка була боля для нашого народу, якби ми були побої-ди від Полтави. Ми не сумівасямо, що до цього. Сьогодні ми творили велику державу, були в вільним народом. Але й не тільки ті, без сумніву в одесіа історії Европи пішли дрігами рейків.

Не сталося так як ми хотіли. Царська Нава-ла розторозила союзі армії Івана Мазепи та Карла XII. Переожені воїндар були змушені відійти Закордон. Мазепа опинився на Волошині І поєр в два місяці потім.

Значення Полтавської битви в нашій історії виняткове. Надієм вона до ряду таких нечисел-них, але знаменних в наслідки катастроф - як Калка I в Берестечко. Однака ріжиться від них не тільки наслідками. Ідеологічне значення її куди більше і знаменіше. Полтавську битву сточив у великий мір увесь український нарід. Не забуваймо, що обіця регулярних полків геть-манських гвардії - сердюків і їх вільважних та-лейних старшин, свої буйні голови зложили козаки-запорожці під проводом славного кошово-го Костя Гордієнка-Головка. Ті низовини-запо-рожці, що були найбільш шляхетними і яскравими представниками широких мас посполитого народу. Полтавський бій кров'ю гарячкою, промію разом причепати і змінити едність цілого козацького народу. І в тім його суть і велич.

"Мазепами" й "мазепинцями" вороги прозви-вали наших найкращих предків, подібно, як з іншого боку нас охрестили "гайдамаками". Та дарма. Ми добре знаємо, що з цього кожний з нас може тільки гордитися.

Славні "мазепинці" після катастрофи 1703р. - я не зацікавлю тортурами і смертю за свою любов до України - розійшлися по широкому світі і дали проводжувати боротьбу з ворогом. і так найближчий співробітник Івана Мазепи - Пилип Орлик, небіх гетьмана Войнаровський - на еміграції провадяє завзяті дипломатичні, а то й збройну боротьбу з ворогом-гнобителем.

Оце й найкращий заповіт для нас, новітніх емігрантів-мазепинців.

Назва "мазепинці" зросла з нами як символ свідомого українца-самостійника-соборника.

І цо традиція ми перенесемо до вільного Золотоноші Кієва, Гетьманського города Батурина, полковницького гнізда Полтави, до всіх вільних городів і сіл Вільної України.

ПОПОВИЧ-ЯСАТ.

ВСІ СПОКОЮЩІРО ПРAGНУТЬ, А НЕ В ЕДЕН ГУЖ ВСІ ТГУГНУТЬ

ОЗМІТЕСЯ ВСІ ЗА РУКИ, НЕ ДОПУСТИТЬ ГІРКОЙ МУКИ
МАСЛОВІ БІЛІ ТЕРПІТЬ, НУ-ТЕ ВРАПІ, НУ-ТЕ БИТИ.
САМОПЛА НАВІАВІТЬСЯ, ОСТРИХ ШАБЕЛЬ ДОБУВАЙТЕ,
І ЗА ВІРУ ХОЧ УМРІТЬ, А ВОЛЬНОСТЬ БОРОНІТЕ!

НЕХАЙ ВІЧНА БУДЕ СЛАВА, ЖЕ ПРЕЗ ШАБЛО МАЕМ ПРАВА.

*С. Гайдамака Гайдамака в Калку
С. Орлика*

Заповіт і власноручний підпис Гетьмана І. Мазепи.

До дія 15. липня ц.р. члени СУВ зложили суму 124 фунти і 10 шилінгів на "УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ" в Лондоні.

Це тільки десята частина задекларованої членами СУВ суми.

УКРАЇНЦІ У ВЕЛ. БРИТАНІЇ! - члени СУВ!

Приспішіть виплачування своїх жертв.

Ставимо всі одної доводи! Чесно і гідно

виконаймо своє Завдання!

ДАЮЧИ НА "УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ" -- ДАЄМО СА-
МІ СОБІ!

ЖЕРТВИ НА
УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ В ГЛОНДОНІ

УКРАЇНА, боротьба з ВОСТАНОВОЮ НАРОДІВ.

Перша світова війна не покінчилася згідно з вимовом всіх народів. Головою не вирішено є не відібрана належні права народам Східної Європи. Вимові прав, які належать кожному народові в однаковій мірі, як рівном здоровий та справедливий політичний розсудок уміли більших чи менших загарбників, що користувались безсильям країн, виснажених довготривалою війною, проживились загарбнянням інших територій. Вимови політичної незалежності того часу та загарбницьких затрим нововідкритих чи переборованіх імперіалістів був упадок молодої Української Держави. Факт упадку держави українського народу припечатав змагання других народів, які також виявили стремлення до самостійного життя. Найбільш фатальну недолільність була політична незрілість деяких сусідувачих з Україною народів, що не хотіли, чи затуманені імперіалістичними стремленнями, не всміли бути зрозумілими суто неєвропейцями в час геройських змагань українського народу з червоними російськими імперіалістами, не то що не піддержували їх в боротьбі, але кинулись загрожувати частини української території. Це нетактичне і негативне поставлення до питання Української Держави відразу підірвало підстави існовання деяких новоповсталих держав, що не були вимовою спрвайдливості, не мали права гноити інших; вони тільки користувалися з догодної для них ситуацією, розпоряджалися правом буттяною сили.

ції розпоряджались правовим органом СРСР. Західний Світ жирув очі, залишив уха на додатковий браздік і гул боротьби народа Східної Європи. Байдужно й нерозумно приймав різкі самовільні твори держав й державок, що творилися кшотом інших. І змагання східно-європейських народів притискали, переможці насильно "зливали" безземельні простори в "оду, неділімую територію народів". Ті, що набільше повинні були завдачувати своє існування українському народові, єї від своїми жертвами зупинив похід імперіалістів Сходу на Захід, спокійно шматували кордонами територію України...

Пришов короткий час миру-спокою. Пере-
можці гоїли свої рани, але не могли скинути
переможених. В Східній Європі йшла тиха але
зазважа боротьба, що тільки в ради-годи долі
тало до свідомості Західної Європи. Тимчасом на Західі дозрівав й нахабно зростав гіт-
лерівський націзм. Зближалася час неминучого
зудару імперіалістичних потуг, що в своїй
експансії зближалися кордонами. Між пітерським
і стальєвим світом не було держави
ні сил, що могла б задергати похід одних і
других. Нетривкі твори повоєнного світу, як
рівнок мілюнові маси позбавлені правил дер-
жавного ладу ставали відповідним полем роз-
гриви загарбників за володіння над світом. Вже
перших днів зудару цих двох світів роз-
в'язався Блахман, що прикривав штурм Шіллера
найменший східно-європейський світ. Гіт-
лерівська інвазія, що виникала жорстокою II.
світову війну раше тільки випередила східно-
чорвону інвазію на Західі, що зосім ясно за-
рисовувалася на тлі тогачосного існувального
стану. В намаганнях опанувати Європу зустрі-
лися німецькі нації не тільки з подібною
в цілях комуністичною силовою Сходу, але також
з спротивом Західних Альянтів і всіх
свободолюбів народів світу.

На початку овії зарисувалась свідомість недосконалості і помилки доконаної у будові європейських держав після першої світової війни. Родилися і загомонії гасла, які будували націю, що у висадці поконаних нацистських загарбників, кожний народ вивіт свор'яль та жажде незадежних життів. Завжди боротьба, що вимагала величезної зусиль бодай на той час прикраси свідомістю другого небезпеки, не менш прізної як націстська, що хоч незамітно, але відtero замала нові простори і країни. Шоюно коли затих гуркти літаців і гуки розривів бомб, а гітлерівський націзм лежав в руках, що юс тоді став сповідатися туману сподівань й бажань міліозів, що скриється відомими життями, здоров'ям і майном. Платила за це всі. Нова хоростка дійсності викликана в одніх розлуку, а в інших розочарування і беззрадливість...

Український народ обгатий досвідом своїх попередніх визвольних змагань, в цій другій світовій війні занав зовсім окреме, хоч дуже на той час ризиковане становище. Видивившися боротьби з усими імперіалістичними націоналізмами за всіх й державність всіх народів звернувшись вістря боротьби проти націстських окупантів, здобуло безсмертну славу своїми геройськими зусиллями, а з другої сторони підготовлявся 1 зводів боротьбу з імперіалістами Сходу. Хоч скількині 1снучий стан заскочив багато народів, та не став він несподіванкою для українського народу. В тому наприміж, що питання визволення всіх народів

з під ярма загарбників, знайшло свої правні підстави й форму. Завдяки своїй повній зрілості й політичній діяльності він видигнув найбліжчу прогресивну програму і Гасла, що стають основою заманіхи кожного свобододобіжного народу, який в ім'я всіх і незалежного життя всіх народів, здійснюється всіх скриптих, загарбницьких цілей. Ця політична концепція окописе чимраз більш маси народів, а при переведенні її вчин, вона наявиться на більш дійсній й справедливій. Всякі інші політичні концепції, які під маскою гарпих, "захоплюючих" кличів криють фальшиві цілі тих, що досі "спекундували" й хотять спекулювати на нафтовості й довірливості других народів, що опікли їх коштом творити загарбницькі імперіалістичні держави, є ворогами і добровільної української народом, так само як і дружинами свобододобіжними народами. Український народ не загрожує існуванню миру, а власне кладе основи й триває його підстави. "Свобода народам й мідянам" стас дружність в співіправі народів, яким лежить на серці життя і долі людства.

Доля поневолених народів лежить в першу чергу в іх власних руках, в іх політичній зрості, в єдності в співпраці і боротьбі за вільне життя. Головною темою непозрозумільності між поневоленими народами є спірні часини території, але це повинно бути поєднане не чужими, некомпетентними в тій справі чинниками, але волер, здоровим розсудком і правними підставами сусідніх народів. Тут не сміє діяти нахабна сила, тих справ не можна вирішувати на домагайка т.зв. "історичних прав", чим досі користуються імперіалістичні держави. Треба брати під увагу чи ті "історичні права" на землю здобували ції походження працею і потом і в спадщині передавали своїм синам, чи ті "історичні права" здобути західом і кров'ю, насильством Ізагарбаним чужих територій і уримленням ділжніх і правих синів цієї землі. Будемо світ тривалого миру, користуючись визнанням однакових життєвих прав всіх народів, де немає місця для народу "панів" і народу "рабів". Тому вирішувати всімкі спірні питання можемо тільки як рівні з рівними, даць при цьому змогу висловити

івратися як індії так і народам. Не менше важкою є справа національних меншин. Сьогодні ця справа є націо пеку ч а, подаючиши силу брутальності. Український народ є проти цього насильства над національними меншинами. Сьогоднішні засоби відно сно до національних меншин є тільки добрі для окупантів, які тимчасом мають змогу фізично винижувати поневолені народи, які рівно хт о раздирають ненависті між ними. Це під тання повинні рішити самі національні меншини, які живуть на власне бажання, при цьому не наразуючись на матеріальні страждання, були б переселені, або залишилися в державах національної більшості, користуючись з усіх прав і вільно розвивати своє національне життя у всіх напрямках. В сьогоднішній ситуації цілі маси національних груп силово викинені з батьківських земель, заселюють чужі прос тори. Український народ стоять на становищі взаємної допомоги всіх народів тим, що з роз пуском кидаюти рідні народи й ідути на невідоме ганяні брутальні насиллям наєздника.

Український народ видвигнув стяг боротьби за право і свободу лідінн, за рівне належне право на самостійне життя всіх народів, за знищення імперіалістичних загарбників. За вільний держави вільних народів на власних територіях.

Внутрішній устрій і державна форма належать до кожного народу зокрема, і не може бути диктювана ніякою кляжкою чи монопартією. Співпраця вільних народів залежатиме від всіх інтересів кожного народу, що дасть змозу кожному розвиватися і багатіти.

Концепція і гасла визигнання українським народом об "єднути все сьогодні цілий ряд народів Східної і Середньої Європи. Хоч як важка і нерівна сьогодні боротьба - є залежністю Загарбницької сили, але співпраця, спільна поміч і змагання всіх повеневолін народів стають певним задоруком, що боротьба в ім'я таєднини величних ідеалів із перемогою. Зовсім зрозуміло, що боротись сьогодні за Українську Державу -- не значить, боротись за волю й самосвітність всіх народів.

І то не має скріпих імперіадистичних, за-
тарбонічних цілей, той стає поруч з українсь-
ким і іншими поєволовими народами в кладе
грибків основи під новий світ, світ вільних
народів і держав, де впомні буде здійснені-
тися гасло: "Воля народам і воля міліції".

Ігор ВИРОВИЙ.
ЧИ ВИ ВЖЕ ЗЛОЖИЛИ СВОЮ ЖЕРТВУ НА
"УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ"
В ЛОНДОНІ?
НЕ ЗВОЛІНАЙТЕ ІЗ СПОВІДЕСНИХ ВІДГОДОВИХ

ВИМОГИ НАШОГО МАЙБУТНЮ.

Всі ми, що нас лютий московський загарбник вигнав з рідної землі, мусимо собі усвідомити, що ми стали скитальцями. Ми не еміграли, що зас паспортом власної держави, на основі міждержавних умов, під охороною консульятів та амбасад нашої держави вихідали шукати кращої долі до інших країв. Ми виникли насилием скитальці, позбавлені всякої правної опіки, здані на ласку й недалеку господарів гостинних земель, що скочуту нас принять та дати нам притулок. Мусимо бути свідомі нашого становища та розуміти, що від самих підстав мусимо здобувати серед тих гостинних народів громадянські права. Осагнути це можемо тільки дорогою беззгядної сумлінності, працьовитості та чесності. Мусимо пізнавати права та звичаї даних країв й беззгядно дотстосовуватися до них, що б нічим до нас не зраджувати господарів. Не значить це вирікатися своєго...

На скітальщину, очевидно, попали всяки люди і тому є ясно, що серед наших скітальців не всі показуються вартісними і гідними людьми. Кожна еміграція скітальщина потирає за собою розклад певної скількості слабших одиць. Належить нам для цого старатися оселяти наших людей більшими гуртами, щоб утримати давніх звязків, привезичан та суспільної контролі не спричинювалася розкладу на більшу міру. Заховання певної української збрінності вможливлює моральну контролю над нашими людьми й вможливить лагідніший пе реход до нормального життя серед нового громадянства.

належить нам зрозуміти, що умові працівники якому чужому народові непотрібні, бо чужі люди очевидно не можуть служити своєю умовою працею згідно із засадами й напрямами народу іншого. На праці згідно із кваліфікаціями можуть мати вигоди тільки такі умові працівники, які мають практичний вишкіл, які: різкі інженери, ветеринарі, полікументі лікарі, вчителі практичних фахів, якщо знатимуть мову даного краю, остаточно книго-води й т.п. Всім прочим т.зв. інтелігентам треба наставитися на праці практичного характеру, вавіт у великий мір, праці фізичну, що згодом, якщо на них скільки усадиться у більших гуртах, та зайде потреба вчительської, організаційної і т.п. праці, що-то тоді інтелігенти зможуть повільно відіскривати своє належне становище. Це дуже важне усвідомлення собі зачаська, щоб пізніше не було захоплення людей, що ніхто нездійні заробити собі на прожиток. Для того належить тег негинюти приступати до організування практичних курсів, що давали б пізніше спромогу людям, головно інтелігентам знайти заробіток серед нових обставин до часу, аж піднесення економічного стану наших скількиців дозволить створити для них варості праці.

Найбільше потрібні люди, що вміють погоди-
ництво, музикру, кераміку, гарбарство, тесля-
рство, годівницьку господарку, перерібку деч-
рева і т. п. Багато з цих праць інтелігента
дієнко може в короткому часі пізнати, а при
старанні та теоретичному високонадзвичайному
може надути цілком належний рівень знання та
вміння і таким чином створити підвальні під
свое краме майданчики.

Перехід до таких праць зовсім не повинен декларувати людини, бо все описля залежить від неї самоті, чи вона буде партачем, чи справді добірним робітником.

Остаточно вийшов час однаково ініціюваних кожної чесній і творчий труд і розуміти, що не звання, але лідери як такі становить вартисть, в тому тільки лицемі, як такій належиться пошана. Надіється вже тепер готовитися до нового життя, щоб ділатасти "гохстандері" не виробили нам так погані опіки серед чужинців, як це вспівали люди других

др. Р. МОГИЛЬНИЦЬКИЙ

ВІСТИ ПРО П.Л.П.

Британський посол Піратін в Парламенті міністра віна, що зроблено в справі П.З.С. та чому вимагається від воїків підписати дрігитні контракти перед вступленням до Польського Корпусу Приготування, а також як буде ситуація у подолення тих воїків, які не вступлять до П.К.П.

Міністер війни в письмі з дня 9.п.м. так відповів на ці питання: "Ми є в тісній зв'язі з членами П.З.С. в справі створення П.К.П. в цьому напрямку ми дaleко заїшли. Долготривалий умови є передбачений як максимальний правдоподібно покажеться необхідним, заміна поляків зуміється влаштувати своє пивильне життя тут чи в другій країні. Люде, що в тому часі знайдуть працю, судить перенесені до резерву і будуть уважані за цивільних під кожним огляdom. Справу порушену в кінцевій точці питанням якраз розглядаємо і можливо, що та

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТЯ.

ДЕСЯТЬ ДІЯНЬ ОКЕАНУ

Дня 21. червня ц.р. заголосив до Лондону голова Дирекції Змученого Українського Допомігового Комітету Америки І. Канадиц. др. Володимир Галан. Він перед своїм від'їздом на континент задержався кілька днів в Лондоні, щоби приглянутися прапор українських установ на цих теренах. Під час своєго тут побуту, він перевіз розмози з людьми, що стоять у проводі з організованого українського життя в Великій Британії, між іншими цікавився організацією СУВ, історією та розвитком.

Дня 26. червня відбулися в присутності п.д.ра. Галана ширші зходи Центрального Українського Допомігового Бюро в Лондоні, в яких, крім Президії Ц.У.Д.Б. взяли також учасники СУВ, п. М. Бура та редактор "Нашого Кінчича" п. П. Пігчин. В часі засідання було вічеркено дамбший план прапор. Ц.У.Д.Б. висунув постанову, щоби якнайкраще та найупізніше нести поміч нашим сіктильникам.

Під час зходин п.д.ра. Галана вислухав докладу голови організації СУВ, в якому він представив дотепер осаги організації, а також з'ясував постанову 11.-го З'їзду СУВ про набуття "Українського Дому" в Лондоні. Голова СУВ через п. д.ра Галана звернувся до українського громадянства за Океаном, щоб воно допомогло українцям у Великій Британії в цьому завданні. П. д.ра. Галан заявив, що українське громадянство за Океаном радо відгукнеться на почин СУВ й матеріальна сторона набуття дому не принесе великих труднощів, іде тільки про добре розпланування відкриття й ведення "Українського Дому" в Лондоні у майбутньому. П. М. Бура заявив з черг, що такий план буде предложеній п. д.ра Галанові на слідуючих засіданнях, які відбудуться після його повернення зі континенту.

Українське громадянство В. Британії, в першу чергу українці згуртовані в організації СУВ, широко вітає дистойного Гостя із Заходу Океану. Віримо, що його гостина серед нас затиснить ще більше з'язь і співпрацю між українцями по обох сторонах океану.

О. С.

УКРАЇНА БОРТЬСЯ.

/ Стаття наукового свідка. /

В звязку з активізацією протиукраїнської політики теперішньої Польщі, яка знаходить свій вислів у посиленні "репатріації" українців та душенні всього, що українське, росте теж оборона акція Української Новоміської Армії, а разом з групою "Захід". Діяльність групи "Захід" територіально шириться на всю між-польському пограниччі, більш-менш у трикутнику Прашів - Словаччина - Грубешів - Сянки. Вона обійтися: а/ активний спротив проти виселення, б/ відплатні акції, в/ власні західні акції, часом дійсно стратегічного характеру.

Під час коли активний спротив акції виселення нахочить вираз у названій групі "Міністерстві Обивателської" та "Воїск Охорони Погранчика" й на загал не виходить поза рамки чисто місцевих акцій, два інші види діяльності УПА заслуговують на спільній розгляд.

Відплатні акції проявляються головно в унеможливленні полякам господарсько використати залишені українські землі. Після стану з дня 1. квітня 1946 р. виселено з терену діяльності УПА "Захід" близько 200.000 українців, з того що юнацтво 100.000 з господарсько високо розвинених теренів. Веручи під увагу, що польськими репатріантами надали землі дещо збільшувати, приємно, що на цій території можна б поселити 75.000 поляків з Галичини. Тимчасом, замість вести їх /з Галичини/ 100 - 200 км., їх везуть на Шевськ 600 - 800 км. що спричинює: величезні збільшення кошт транспорту, 8 - 10 разів довший час заняття вагонів під нерентабельний транспорт людей, опічення, а часом унеможливлення своєчасно застосувати нових земель на Захід. Це й є, в парі з господарським обезсаненням східних польських повітів, безпосередній наслідок

діяльності УПА. Поляки добачають в ославленому палені по-українських сіл лиши бандитизм, тимчасом то є калькуляція, переведена з олівця в руці, яка є по господарській системі цілого південної Польщі. По-українські поляки стоять обломом, дотепер там єдині поляки не пробували поселятися. Це веде за собою страшне подорожняне продуктиві, які до того треба привозити з центральної Польщі.

Дуже характеристична для стратегії УПА факт, що вона докладає всіх зусиль, щоби скріпитися окопами горішого бігу Силю і Дзвістра. Тим пояснюються бої коло Синока, Загір'я, Буківська, Хирова, Бірці й Дборомля. Територія, обмежена тими місцевостями, є по сьогодні природою на че створена для партизанської, зона текомісії партизанського руху на українсько-польському пограниччі. Тому не диво, що саме тут залишили повстанці свою організацію, вишукану Европа-різницю базу і саме тут стараються бути безсумнівними господарями; то є їхня твердина, з якою вони кожначко готові до випаду і до якої вони в кожній хвилі можуть перевезти військ. На свою користь можуть повстанці заливати факт, що вони контролюють більшу окремію, чиї, зазначена вище, напомістить випадки їхніх груп чи т.зв. реїди сягають не далі, між граніцами згадуваного трикутника Прашів - Грубешів - Сянки.

Зокрема цікавий характер носять ці реїди на Словаччині. Нема сумніву, що зі сторони Словаччини УПА нічого не загрожує, та що тут вони найменше повинні побоюватися якось неспеки. Отже ці акції повстанців носять чисто офензивний характер. Чеська преса перед кількома дніями принесла вістку, що 15.000 партизан, під проводом генерала Олега Білича стоять в Новій Загірі, занятої Грубешовою та Любачівським об. Вони можуть бути моральними сила УПА, якій приписується значення органа провідності партії 14-цяти мільйонів держави...

Кітейн ц.р. був місцем найбільшого насильства "репатріаційної акції", а заразом найзаважатішої повстанчої контр-акції. Наспінний розгой заслуговує тут такі події: знищення двірка вуздової станиці в Новій Загірі, занятої Грубешовою та Любачівським об. Заяття, хоч лише кілька годинне, станиці Нове Загір'я викликало переполох і подив між поляками цілого поснання. Ішло тут про важну комунікаційну лінію, про помочі якою поляки вели постачання для цілого синівського повіту і яку уживають до, тоді досить поважних, військових транспортів. Зокрема факт, що повстанцям удалось в часі сильного військового обсадження заволоті станицю, доказує, що не таки військо, не банди, не похара сто-роха.

Друга характеристична акція - це Грубешів одного дня /не пам'ятати дати/ писали всі польські газети, що "бандерівці", удалися вдерти до Грубешова - будь-що буде міста із кількасот населенням і сплатити близько 50 будинків. У "акції Гашення вогню", під якою треба розуміти розчищуву оборону поляків, брали участь досміно: Міліція Обивателська, військо, вогнєва сторона, Червона Армія /молодша школа/, Переміська газета "Нове Горизонти" /краківське "Echo Krakowskie" /.

Любачівський бої - це оборона акція місцевого мученичого населення, підтримуваного відділами УПА в звязку з відсланням туди дуже поважних частин 9. дівізії В.О.П. в цілі виселення українців на Схід. Вістки, передані тутешньою укр. пресою про сконцентрування там 4-ох польських дівізій неправдиві, пересадні. Але правдив є уживання з польської сторони літаків, змоторизовані частини і ле-туства, про що я сам маю змогу переконатися як рівних виходило це з розміщення більшого числа ранених у переміських шпиталях.

Пам'ятак, який перепохопив викликав серед поляків Переміща лист повстанців до команди Міліції /на Великій/, в якому вони заповідали свій скорій прихід. По вулицях ходили військові стежі з кулеметами і місто прибраво-вигляд, наче б дійсно ворог був близько. Зрештою і так кожний поляк уважав напад УПА на Перемішль тільки питанням часу. Боротьба з повстанцями стала теж темою боєвої пісні 9. той дівізії В.О.П., яку м.н. в Перемішлі слухно називати "Диком".

Іншим доказом, що УПА це таки військо, не балда може бути висвітлення внутрішньої організаційної праці, яка велася й ведеться в УПА. Згадана окопна Поганяня і Поділляєвська етапом розбудови цілого організаційного хре-бута УПА. Не кажу вже про військову організацію, ведеться організація постачання, санітарної служби - і дійсно виховна робота.

Моєрізаційна система виглядає так: кадро ві частини, чисельно цілком невеликі є, стало на поготові до диспозиції командування. Відповідно до розміру або терену даної акції, втягається до неї дарміш ліній, які між однорідні і другі акції живуть більше чи менше мирним життям. Для дорости старшинських та підстаршинських кадрів, як рівно для спеціалізовані в поодиноких родах зброях перевозяться стало 3-місячні старшинські й 6-тижневі підстаршинські курси. Із спеціальних родів зброя, поза дуже нечисленною артилерією, дуже велике значення надається лучбі. Поляки не можуть ніколи зрозуміти звідки повстанці беруть модерні матеріал, але факт, що він є. Основні старшинські кадри це: старшини, що передвоєнного вишколу ОУН, резервові офицери був. Польської Армії, українці-старшини Ч.А., старшини був. Галицької Дівізії. На згадку заслуговує повстанча преса. Нині мені: "Б'єдетен" - газета інформативного характеру, "Ідея і Чин" - політично-делогічний часопис та гумористичний "Перець".

О. П. Д. ЧСВВ.

ПАМ'ЯТЬ ГЕРОВ.

Дня 9. червня ц.р. на військовім цвинтарі рівнедалеко Ріміні в Італії відправили вро-часту Панахиду над могилами 18-тих українських воїнів, які в своїх молодіжних літах від-дали кумі Богові, а тільки італійські землі, йдучи по тернистому шляху до рідної, умібленої Батьківщини.

Не сумнівно цвинтарі зібралися таборовими від Ріміні і зі шпиталя із Песеніїко, було та-кох деяне число воїнів - українців із поблизуцького відділу із Польської Армії. Дівчата сестри із шпиталя, прекрасно прибрали могилу цвітами.

Біля цвітника на полі таборовики вирадили в трійці й удалися походом на цвіттар. Над могилами борців священик з табору в Ріміні відправив Панахиду, під час якої таборовий хор відспівав кілька пісень, а командант табору, п. полк. Долинський виголосив промову, яким зворушили серця всіх присутніх.

Опісля таборовики відкрили камінь на могилі, на якому є виритий тризуб і напис: "Борцям за волю України". П. полк. Долинський вложив до могили скриньку із рідною землею. При цьому він сказав, що на грудках рідної землі, зрошена кров'ю і потом нашими предків, привезена для цих героїв, що не діжались вступити на неї власними ногами, але погляди на шляху до неї. На закінчен-ні зломено на могилі два гарні вінки, у від-дії цвітів, зросли із бляхами в таборі.

Після закінчення торжества, таборянини присутні порозіджалися у своїх сторонах.

"Заквітчали дівчатаонька стрільціві могилу..."

В боких очима волив по мурівках хрестах і прагнув поцілувати поглядом кожну могилу, думачи також про інші могилы наших братів, які зломили своє життя під ріжкими пропорами на всіх фронтах ідеї кризаючої. Ясним багнетом, вмоченим в свої і ворожі крові вони підписали маніфест освободження українського народу, а припечатали його своїми могилами, розкиненими по цілому світі. Вони боромися за смерть, щоби засвідчити, що їхня ідея є немірума, і що для цієї ідеї жертв життя є нічим. А цією ідеєю буда цілість і самостійність україни. Цю ідею диктувала їм бежемні любов до кохної груdkи української землі, насиченої нашими і нашими батьків потом, зруменої наше лемішем, трудом і прадеою цілих поколінь нашого народу.

Котільсько вшанувати пам'ять тих борців-мучеників за волю й соборність Батьківщини, що згинули з честью, які не піакали й не пахали добровільно своїх ший в армо, але бороди-ти із борботи енгізили, змінчюючи надії у них, що остались в живих.

Дивячись на могили героїв, в серпі морутілью приречених підійшли заступати тих, що спочили на вікі, продовжувати розпочате діло і не спочинти, але до хвилі сповнення хвилою і нашої ідеї - відбудови Української Самостійної Соборної Держави.

Григорій ДАНЬКІВ,
український воїн з П. З. С.

**ДІЯЛЬНОСТІ ЖЕРТВИ
КОМІТЕТУ УВЕДИЧЕСТАНІ**

Дня 21. травня 1946р. відбулися ширші скопини управи Українського допомогового Комітету у Вел. Британії. Цей Комітет зорганісований в осені мин. року заходом Української Громади в Манчестер. За кільканадцять місяців існування, Комітет вспів досяг благо, як на сею і сили, допомочи нашим скитальцям, отримуючи також свою опіку українських полонених вояїв в таборах полонених у Вел. Британії та в Італії.

Український допомоговий Комітет у В.Британії черпав свої доходи у головному із жертв українських вояїв в Польських Збройних Силах та із жертв Української Громади й поодиноких осіб з поміж українців в Манчестер, які передовсім жертвуючи воляння та речі конечного вжитку для скитальців.

Дотеперішній касовий звіт Комітету прелестується як слідує:

Рік 1945.

Доходи: Ф. щ. п.

Жертви українців-вояїв П.З.С.	91	02	10
Жертви українців-вояїв Канади- ської Армії	1	00	00
Жертви Української Громади	15	00	10
р Разом	117	03	08

Видатки: 12 00 11

Рік 1946.

Доходи:

Жертви українців-вояїв П.З.С.	69	19	06
Жертви Української Громади	30	12	05
р Разом	100	11	11

Видатки: 58 16 03

Разом за час діяльності:

Доходи	217	15	07
Видатки	70	17	02
Готівка в касі	146	18	05

За час своєї існування Комітет вислав 9 пачок для скитальців в Бельгії на руки Українського Доп. Комітету в Брюсселі, 3 пачки на руки Укр.Доп. Комітету в Римі, 41 пачок до українського табору полонених в Риміні та 10 пачок до табору українських полонених у Будапешті коло Кіркем в Англії.

Як бачимо із звіту, на допомоговий фонд Укр. Доп. Комітету у В.Британії складалися у переважаючій більшості жертви українських вояїв в П.З.С. Це свідчить про існування жертвенністі та високу моральну вартість наших вояїв. Вони ж із своїх невеличких військових платіжів вспівають не тільки власними засобами весті своєю організацією /СУБ/, але її широ діляться із своїми братами-скитальцями, які мають всего менше від них. Укр. Доп. Комітет у В.Британії з гордістю вказує на цей факт складає ІМ ширу подяку за їхній допомоговий фонд. Комітета Української Допомогової акції.

Переглядаючи звіт із діяльності Комітету, слід замітити, що як на умови й скількість українців на цій території, він добре вив'язується із свого завдання. На початку його другого літнього року широко йому щиро відповіли усіх.

/п.п./

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ.

На материних землях Великої Британії до другої світової війни була дуже незначна скількість українських емігрантів. Не диво, що самі британці дуже мало знали про український народ, його землю і боротьбу за волю. Всякі відомості про нас зачерпнути переважно з джерел, які ставяться до нас негативно і викриують дійсність, при цьому шукають поперті власних інтересів. Це є важне і дуже велике наше недомагання. Західний Світ, а тим більше В.Британія мусить знати про нас. Правда, пізнати нас в дійсному світі.

Сьогодні маси українських скитальців в різних формах находити хоч на деякий час приміщення на тих теренах. Наша початкова розгубленість і розпоромність серед не дуже відразуших для нас обставин, вже минули і є поза нам. Ми знайшли себе і об'єдналися у власній організації СУБ. Велике число з нас носить однострої альянської армії і тим самим знаходиться, у порівнянні з долею рідного народу, в діалекто країні ситуації. Обов'язок від нас вимагає, щоб ми зробили все, чим можемо причинитися до вияснення української справи Західової. Одним з наших починів і засобів до цього є надуття власного Українського Дому в Лондоні, який став біс середком нашого культурного й освітнього життя на цих землях. Дім буде віковичним пам'яткою в честь поляглих в часі другої світової війни наших братів і сестер в Україні і позах Україною під

УПА. і АБН.

Часопис "Дзвінок Колиежа І. Дівізії Панцерної", який виходить в Квакенбрік в Німеччині, виданий з дія 3, липня ц.р. приносить статтю під наголовком: "Б'льок Народів Середніх і Східніх Європи підстава дія УПА", яку ми передруковуємо в цілості:

"Створення антибільшевицького Б'льку Народів Центральної і Східної Європи є головною цілью дія Української Повстанської Армії УПА, яка оперує над Сиєном і Бугом, як таїх в Карпатах, на Підкарпатті, Волині і Полісся. - Того рода освічення, з поруччю "Української Голової Визволеної України" -- Закарпатського Відділу надіслала до редакції "Польського Слов'я" в Мінхен - Українська Пресова Служба".

У відповідь на ноголоски, наче б українські повстанці мордували польську націєнні, освічення стверджує, що "від часу переміря і порозуміння з головним проводом НСЗ пізно осіння 1944р. УПА не проливає польської крові і не палить польських сіл, уважаючи польський народ за союзника в боротьбі з спільним ворогом".

"Українська Головна Визвольна Рада", якій підлягає УПА, стоять конкретно на становищі польсько-української співпраці із створенням антибільшевицького Б'льку Народів, який допровадив до упали російського імперіалізму, а на його руках створив унію вільних народів".

Без огляду на приєднання польсько-українського кордону, - говорить освічення - український народ, таксамо як польський, не знає накиненої "репатріаційної" умови".

Український спротив проти репатріації є великий. Так саме як головна команда НСЗ мала викликати українців, що мешкають на захід від лінії Керсона, або що оставалися на місці, - проповідь УПА викликала поляків у Львові, щоб не опускали міста.

Пояснюючи чому люди, змушенні відійти в лісіх перед "репатріацією", попередно палить своє села і майно, освічення стверджує: "Боротьба з червоним квісінгівським безлеком не боротьбою з польським ворогом, або також паленням польських сіл, чи що гірше, масовим різанином поляків".

Освічення додає, що до ліквідації відділів УПА, які оперували на Волині й на Щісі було ужито минулого осені кільканадцять лівізій НКВД. По тій "акції" остались лише руїни."

"РЕПАТРІАЦІЯ!"

Часопис "Дзвінок Польські і Дзвінок Колиежа" з дня 11. липня ц.р. містить таку нотатку під наголовком: "450 тисяч українців опустило Польщу".

"Комунастичний "Голос Люди" доносить, що репатріація українців з Польщі до Советів добігає кінця. З повітів: перемиського, ирославського й луцького вже ввезли всіх українців. Тепер відбувається репатріація українців з повітів: березівського, синівського та ліського. Загалом репатрійовано дотепер з Польщі до Росії біля 450 тисяч українців."

ЖЕРТВУЙТЕ НА "ПРЕСОВИЙ ФОНД"!

ЖЕРТВА СУБ

До членів, вояків II. Корпусу.

Вас, братів наших, що на філях синього океану прибуваєте із соняшної Італії на ту манні острова Британські, широ вітаємо.

На довгому і важкому шляху до вільної Батьківщини судилось вам переніти-передероги новий шмат земної кулі, станути на нову МАСТЕРСТВА.

На землі її, на яку ступаєте із покла дів кораблів ждуть вас нові труди й невигідні вашого скільчого життя.

Але на цю землю ви ступаєте смішіше, з більшів віром і певності себе, чим на що передні землі, во їх ідеї зблідчиться з наїмами, вояками, яких давніше при-горнує.

Сьогодні ви вже не самітні, не відірваєте від своїх, не розкинені безслідно між чужими...

Сьогодні ви і ми об'єднані в наїм ОРГАНІЗАЦІЇ, сьогодні ми творимо одну цілісність і представляемо певну силу.

На цій землі, крім ГОСТИНИЩІ ГОСПОДАРІВ, СТІННОМУ ВАС МИ ЗШИРИМ СЕРЦЕМ, РІДНИМ СЛОВОМ Й БРАТЕРСЬКОЮ ПОРОДОЮ.

Вітаємо вас і віажачі вам всого добра на порозі вашего нового життя, рівночасно візаємо вас, що ви якнайділніше використаєте час вашого тут поїзду для власного добра і для добра цілого нашого народу.

Візаємо вас до широ і відданої праці на собів і для нації від батьківщини, що у своїх наслідках причиняється до скорочення нашого скільчого шляху.

Управа С.У.Б.

КОЛУНІКАТ Ч. 10

1. збірка на "Український Дім".

Пригадуємо постанову ІІ. зізду СУБ про набуття "Українського Дому" в Лондоні. Грошева збірка на цю ціль вже перевідіться. Для віднайдення членам відплатити задекларовану суму шо-найменше 1 фунта, можна відачувати в довільних 4-місячних ратах на руки місія довіри або прислати прямо до канцелярії СУБ. Управа СУБ візає членів складати свої жертви, а також просить всіх, в першу чергу мужів лівіврая перевести відповідні заходи, що жертви вимагали відповідно до часу їх військового часу.

2. П. К. П.

В зв'язку з численними заплатами членів СУБ про те, які заняті становище супроти Польського Корпусу Приготовання, Управа СУБ сім'ям виразила такий свій погляд: Для тих вояків, які не хочуть повернутися до дому, на "крайці" під часу пору вступити до П.К.П., де вони будуть мати змогу навчитися всіх рахів, англійською мовою й будуть мати запевнену державну опіку до часу їх цілковитого звільнення з війська.

3. Зміна адрес.

Просить всіх членів негайно повідомляти канцелярію СУБ про кожночасну зміну адреси. Особливо це торкається членів, які прибувають до В.Британії з Італії. Всі члені, воякі ІІ. Корпусу повинні негайно по прибутті на цю територію подати свою адресу. При цьому просимо докладно написати хто та скільки членів СУБ є в новому місці осідку і яка була їх попередня адреса.

4. Праця в СУБ.

Управа СУБ звертається до членів, вояків П.З.С., щоб всі, якіо перебувають на відпустках /урlopах/ в Лондоні, посвідчали діяльність місія зі своїх відпусток на працю в довільниці СУБ, в головному конечна є поміч членів у канцелярії праці.

5. Прес-фонд "Нашого Клича".

Управа СУБ звертається з проханням до всіх членів та читачів "Нашого Клича" піддергати його видавництво. Просимо прислати жертви-передплати на "Наш Клич".

ЖЕРТВИ.

За час від 20.червня до 15.липня до канцелярії СУБ віднікли жертви членів СУБ на "Пресовий Фонд" "Нашого Клича" в сумі 12 футнів, 8 шилінгів й 6 пенів.

Всім жертвам широ дякуємо.

З приводу браку місія, поіменний список жертвовників на "Український Дім" в Лондоні буде поданий в слідуючому числі "Нашого Клича"

Видав: "Союз Українців у Вел. Британії".

Відпов. редактор: Петро Пігачин.

Місцеве оформлення: Т. Стадничук.